

SVART LENKE

Sagaen om jenta med dragetatoveringen er på ingen måte over. Nå er det Rooney Mara som skal til pers i Lisbeth Salanders univers.

TEKST LINE TILLER FOTO ANDERS LINDÉN
New York

PATRICIA ROONEY MARA
FØDT i 1985, New York. Bosatt i Los Angeles.

HAR italienske og irske aner.
FILMDEBUTERTE i 2005 i horrorfilmen «Urban Legends: Bloody Mary».

HAR siden spilt i «A Nightmare on Elm Street» (2010) og «The Social Network» (2010).

AKTUELL som Lisbeth Salander i «The Girl With The Dragon Tattoo».

«THE GIRL WITH THE DRAGON TATTOO»

AMERIKANSK film basert på «Menn som hater kvinner», avdøde Stieg Larssons første bok i Millennium-trilogien.

REGISSERT av David Fincher, som også har regissert «Seven» (1995), «Fight Club» (1999), «The Social Network» (2010).

MENS Rooney Mara er Lisbeth Salander, gestaltes Mikael Blomkvist av Daniel Craig.

PREMIERE 21. desember.

«**NAGLESPRETT.** Rooney Mara kam fra intet, og nøglet rollen som Lisbeth Salander i den kommende filmen «The Girl With The Dragon Tattoo». – Alle i verden har sine tanker om hvem hun er, noen andre har spilt henne før meg, men Lisbeth kan ikke plasseres. Jeg måtte lage henne selv, på nytt, sier Rooney Mara.»

«**HVA VIL DU NÅ JEG SKAL** finne på med håret mitt?» sa Rooney Mara (26) kjekt før hun fortsatte telefonsamtalen med: «Hei, David Fincher».

«Du har fått rollen», sa regissøren. Den korte oppringingen ifjor høst hadde hun ventet på hele livet. Helt siden Rooney Mara som tårning nektet å kle seg i en blond parykk med musefletter på halloween, men heller ville være utkledd som funksjonshemmede Klara fra de sveitsiske kulturbøkene om «Heldi». Helt siden hun først forkastet skuespilleryrket for å være for egosentrisk og ikke verdig nok, men likevel følte en dragnings mot å ikke seg andre menneskers følelser – helt siden hun læste seg inne en hel uke for å lese Stieg Larssons «Millenium»-trilogi og skjønte at Lisbeth Salander, verdens mest kjente bifile, misbrukte, sinte, svartkledd tekniske geni, var hennes jente.

– Jeg ble forelsket. Jeg kjente at jeg ikke hadde noe annet valg enn å gjøre denne rollen. Selv om vi er meget forskjellige, er vi samme type innerst inne. Det var noe i hennes kjerner jeg kjente meg igjen i, noe jeg også har i min kjerne.

– Mørket?

– Ja. Jeg trengte ikke å grave lenge etter det.

VELBEMIDLET. Rooney Mara er et forholdsvis nytt Hollywood-fjes, kanskje mest kjent som hun som slår opp med Mark Zuckerberg i filmen om Facebook, «The Social Network». Hun er født og oppvokst i Brooklyn-bydelen Bedford, er søster av Kate Mara («Brokeback Mountain»), «Entourage» og «Iron Man 2»), og kommer fra en godt bemidlet fotballfamilie: Onkelen eier New York Giants, og oldefaren grunnla Pittsburgh Steelers.

Selv har Rooney Mara kjøpt et stort stykke afrikansk land, og planlegger et barnehjem i Nairobi i Kenya. Så ofte hun kan reiser hun dit for å besøke foreldreløse barn, fordi «det flotte med skuespilleryrket, selv om det er et veldig selvpøtt yrke, er at du kan gjøre så mange andre ting også».

– Det er ikke det samme som å bli doktor, men jeg kan hjelpe andre ettersom jeg har en veldig fri tidsplan, sier Mara.

INTROVERT. Hun er sortkledd, en smule kort i svarene og sitter med beina og militærskoene trukket godt oppunder »

AMERIKAS PIPPI. – Kanskje vil denne opplevelsen forandre meg, men det vet jeg ikke ennå, det er for tidlig å si, sier Rooney Mara. – Men om vi lager oppfølgerfilm to og tre vil jeg spille Lisbeth igjen. Derfor vil jeg ikke fjerne meg helt fra henne ennå, sier hun. Piercingen i øyenbrynet er fortsatt der, ett år etter innspillingen.

ROLLEMODELL. – Det er en stor mangel på interessante, sterke og annerledes hovedroller for kvinner i Hollywood. Lisbeth er i en særklasse der, mener Rooney Mara.

Å være skuespiller handler om å gjenskape menneskelig oppførsel, så desto mer du skjønner av historie, psykologi og det virkelige livet, jo bedre skuespiller vil du bli

ROONEY MARA skuespiller

» seg i en diger fysjstol. Innspillingen av den amerikanske filmatiseringen av den første Larsson-boken, «The Girl With The Dragon Tattoo» («Menn som hater kvinner»), er akkurat ferdig. I høyre øyenbryn har hun fortsatt en sølvpiercing hengende. Når hun tar den ut, det vil si om hun gjør det, forsvinner på en måte også karakteren fra kroppen hennes. Mara er ikke klar for det ennå.

– Er du fremdeles litt i rollen som Lisbeth Salander?

– Nei, det er slik jeg er. Jeg har alltid vært introvert.

En sjenerert skuespiller. En som ikke ønsket å betale 40.000 dollar i året for å utdanne seg innen faget, men heller studerte internasjonal sosialpolitikk og psykologi på New York University, mens hun travet auditionlokaler på kveldstid.

– Å være skuespiller handler om å gjenskape menneskelig oppførsel, så desto mer du skjønner av historie, psykologi og det virkelige livet, jo bedre skuespiller vil du bli. Man trenger ikke utdanningen, sier hun.

SVENSK EFFEKT. Den amerikanske Lisbeth Salander løper inn på norske kinoer akkurat i tide til å rekke det norske julerushet: 21. desember er premieredato. Forventningene til den amerikanske versjonen er store.

Daniel Craig har rollen som Mikael Blomkvist, mens David Fincher, regissør av blant annet «Seven», «Fight Club» og «Benjamin Button», har hånd om filmrullen. Manusforfatter er Steven Zaillian («Schindlers liste», «Gangs of New York», «American Gangster») – og han bestemte seg for å skrive om slutten.

– Sverige er filmens største karakter, vi kunne ikke fortalt denne historien noen annen plass, sier Mara, som i to kalde måneder før opprøret begynte, lærte kickboksing, å kjøre motorsykkel, å få dreisen på en svensk-amerikansk aksent og å fryse.

Filmen ble spilt inn i Sverige ifjor vinter, og publikum vil stadig oppleve små «halla»-rop til Stieg Larssons hjemland ved hjelp av tydelige rekvisitter som «Bio»-skilt, lca-plastposer og kaffekrus med det påmalte ordet «Pappa».

Rooney Mara selv leste Astrid Lindgrens «Pippi Langstrømpe» allerede som barn, og brukte Pippi som inspirasjon for å utvikle Salander.

– Jeg går rundt med en del fletter i filmen, ikke Pippi-fletter, men Salander-fletter.

Kostymedesigneren har også funnet frem mengder av strikede jakker – og en t-skjorte hvor det står «Fuck You You Fucking Fuck» som Salander bruker.

TUNG RESEARCH. Sammen med rollen fikk Rooney Mara en lang liste over positive ef- »

SVART LENKE

SAMTALEN. Rooney Mara er – frem til nå – mest kjent som jenta som gjennom en lang og vakker samtale gjør det slutt med Mark Zuckerberg i starten av David Fincher-filmen «The Social Network».

Jeg tror årsaken til at så mange mennesker elsker denne personen, er at alle kan kjenne seg igjen i å bli holdt nede av krefter, uavhengig av hva disse er

ROONEY MARA skuespiller

» felter ved å si ja til å bli Salander – samt en like lang liste over ting hun ville kunne få mareritt av.

– Det finnes så mye vold og misbruk rundt omkring i samfunnet nå, folk er nysgjerrige på det, fordi det finnes i verden, rett og slett. Da jeg var ferdig med å lese bøkene, sa jeg til mine tanter, foreldre og besteforeldre at de ikke burde lese dem. Det er så mye å fordøye. «Du kommer ikke til å takle det», sa jeg, forteller Mara.

– De leste dem likevel, og elsket dem. Det tror jeg har å gjøre med min karakter.

Mange vil nok også glede seg til å sammenligne innsatsen til filmverdenens to Lisbeth Salandere. Med sine 26 år og myke kinn blir Rooney en mer barnlig, men også mer aggressiv Salander enn den syv år eldre versjonen Noomi Rapace portretterte i de svenske filmene. Derfor vil kanskje de sadomasochistiske torturscenene oppleves som «hakket ekte», som Mara selv sier.

Hun har fått tilbake sine naturlige kullsorte øyenbryn, de ble bleket som en del av totalforvandlingen hun måtte gjennomgå for å bli Lisbeth Salander. Hun ble piercet i brystvorte, nese, ører, leppe og øyenbryn, fikk kort hår, trente hver dag, oppholdt seg i en lengre periode på en skole for autistiske barn i Los Angeles, leste kilovis av dokumenter og bøker om misbruk av kvinner, gjorde research på en

senter for voldsutsatte jenter og fikk beskjed om å se den ni minutter lange voldtektsscenen i den franske filmen «Irreversible».

– Det var ... uff, det var veldig utmattende. Jeg måtte ringe foreldrene mine på kveldene av og til, for å tenke på noe annet.

– Jeg tror årsaken til at så mange mennesker elsker denne personen, er at alle kan kjenne seg igjen i å bli holdt nede av krefter, uavhengig av hva disse er, samt det å ikke helt passe inn noe sted, sier Mara.

Hun kommer nok aldri til å spille den komiske lærerinnen, den blonde elskerinnen eller den søte bokormen. Komedie er ikke for henne, sier hun.

FÅ STERKE KVINNER. Selv om hun har postkassen hjemme i Los Angeles full av filmmanus og forespørsler, vil hun tenke seg nøye om neste gang hun dykker med hodet først inn i en rolle.

– Det er stor mangel på interessante, sterke og annerledes hovedroller for kvinner i Hollywood. Lisbeth er i en særklasse der, sier hun.

– Menn kan velge og vrake i spennende karakterer, at kvinner blir undervurdert på det området er en skam. Jeg håper virkelig det forandrer seg, for jeg vet ikke hva slike manusvalg egentlig sier om hvordan vi opplever kvinner i verden og samfunnet i dag, men ... det suger. **D2**

MØRK. – Mange beskriver Lisbeth Salander som goth på grunn av stilen. Det er et stygt ord for meg nå. Om man er goth, emo eller punker så må man være en del av en gruppe, Lisbeth er en «loner». Hun hører ikke til noe sted. Hun har på seg de klærne hun har for å holde folk unna, sier Rooney Mara.

